

Boerderijnummer	5.2.090
Erfnaam	erve Tjoonk
Oudste vermelding	ca 1830
Huidig adres	Groningerveldweg 1

Historie boerderij

Omstreeks 1830 werd "in het veld" een markewoning gesticht, waar de familie van Gerrit Jan Leetink haar intrek nam. In de volkstelling van 1835 wordt het onderkomen van Gerrit Jan Leetink sr. met nr. 350a vermeld tussen HaarBerent (5.2.050) en Haijkers (5.2.040). Echter gezien de bij geboortes en overlijden genoemde getuigen - o.a. Meyer op Hegeman, Strateman en Sprokkereef (die veel grond op de naastgelegen Groninger es had) - en de bij de volkstelling vermelde huisnaam "in 't Veld" kan het mogelijk de woning betreffen van waaruit later het erve in 't Veld/Tjoonk is ontstaan. Omstreeks 1840 werd, blijkens een gewassentelling uit 1842, het boerenbedrijfje van Gerrit Jan Leetink afgebroken.

Het daarna vermelde boerderijtje "in 't Veld", mogelijk ontstaan op de resten van de hiervoor genoemde woning, lag in noordwestelijke richting (op kadastrnr. A559) nabij het huidige "Tjoonk". Omstreek 1841 werd Berend Jan Reef, toen afkomstig van Hendertink (5.3.130) eigenaar van de plaats. Hij ging hier boeren met ca. 1,1 ha grond. Na het overlijden van Berend Jan in 1846 en zijn vrouw in 1854 werd het onderkomen gesloopt.

Boerderijtje Tjoonk in 1960

Er was ondertussen omstreeks 1850 nieuw gebouwd op of nabij de plaats van het huidige erve Tjoonk.

Eigenaar was Gerrit Jan Tjoonk, afkomstig uit de Bovenberg.

Omstreeks 1889 ging het eigendom over naar zoon Jan Willem Tjoonk.

Deze had toen ca. 6,9 ha in gebruik.

In 1929 waren Jan Willems zoon Gerrit Jan en diens kinderen de bezitters. Het grondgebied was toen ca. 5,6 ha groot.

Jan Willem Achterkamp, de schoonzoon van Gerrit Jan, kreeg omstreeks 1954 de boerderij in eigendom. Na verkoop van een klein stukje grond had hij in 1956 ca. 5,1 ha in bezit.

Jarenlang bleef de woning in

dezelfde staat. Na het overlijden van Jan Willem in 1996 stond de woning enige tijd leeg.

In 1997 kochten de Hengelose arts Jan Ernst Boswinkel met echtgenote het huis en erf. In 2000 werd de woning gesloopt en vervangen door een nieuw landhuis.

Bewoners:

► Gerrit Jan Leetink sr. (1778-1854) woonde vanaf ca. 1830 op een plaats, geregistreerd als "in 't Veld". De boerwerker en landbouwer Gerrit Jan Leetink had al op enkele plaatsen meer in Elsen gewoond, het laatst op Schuerink (5.2.248). Gerrit Jan was geboren op Groot Letink in de Plashoek en overleed bij de Kruuder. Hij was in 1822 te Ambt Delden getrouwd met de in Goor geboren Catharina (Trijntje) Doesschot (1796-1840). Gerrit Jan en Trijntje kregen 6 kinderen waarvan de eerste twee in het Elsenerbroek werden geboren en de laatste twee in deze woning.

De zoon Jan Letink (1822-1888) trouwde in 1854 met de weduwe Joanna Geertruid ten Vaarwerk en ging toen in Haaksbergen wonen. Geertruy Leetink (1824-1828) overleed jong op Schuerink. Everdina Leetink (1826-1904) trouwde in 1853 in Wierden met de landbouwer Zweer Plumers en verhuisde naar Enter. Gerrit Jan Letink (1829-1899) trouwde in 1861 met Hendrika Haykert van Haykers (5.2.040) en zou vooreerst in de buurt blijven wonen; na zijn vertrek naar Holt en belandde hij via Rijssen uiteindelijk op Nijveld (de Kiete, 5.1.050) op de Borkeld. Hermannus Letink (1832-1867) trouwde in 1857 met Gezina Nijland in Enter. De jongste zoon Gerrit Hendrik Leetink (1835-1836) overleed op 1-jarige leeftijd.

Na het overlijden van moeder Trijntje in 1840 werd het erf verlaten: Gerrit Jan sr. kwam als boerenknecht terecht bij de Kruuder.

► Omstreeks 1841 ging Berend Jan Reef (1778-1846) wonen op erve "in 't Veld" nabij het latere "Tjoonk". Hij kwam toen vanaf Hendertink (de Koopman, 5.3.130). Hij was in 1812 op 34-jarige leeftijd in Rijssen getrouwd met de toen 18-jarige Engele Waanders (1794-1854) uit Enter. Zij brachten dochter Gerritdina (1837-1898) mee. Deze zou in 1867 trouwen met Gerrit Hendrik Senkeldam op de Schutterrij (5.3.040). Berend Jan Reef overleed in 1846. Tijdelijk inwonend werd boerenknecht Jan Willem Hegeman. Engele Waanders overleed in 1854. De boerderij werd afgebroken terwijl ondertussen ernaast in zuidoostelijke richting een nieuw huis was gebouwd.

Het herbouwde Tjoonk in 2007

(1857-1898) die in 1890 trouwde met Gerritdina Maag en naar "Maag" (nu Oude Rijssenseweg 31, 5.2.070) verhuisde.

► Opvolger en dagloner Jan Willem Tjoonk (1851-1901) trouwde in 1883 met Hendrika Voelman (1862-1940) van Kottink op de Borkeld (de Bé, Marckelo 1.4.070). Jan Willem en Hendrika kregen maar liefst 13 kinderen, waarvan er echter 9 zeer jong stierven (veelal slechts een paar maanden oud), zodat er 4 volwassen werden: Gerrit Jan (1885-1952) die opvolger op de boerderij werd, Hendrik Jan (1888-1969) die in 1911 Gerritdina Johanna Kempers huwde en aan de Rijssenseweg ging wonen (Tjoonk, Hericke 3.3.360), Johanna (Hanna, *1894) die in 1913 trouwde met Hendrik Jan Huiskens (5.2.060), in Stokkum ging wonen, na het overlijden van Hendrik Jan hertrouwde met spoorwegaarbeider Albert Jan Leeftink van Roolf in de Pothoek (Hericke 3.3.280) en naar Hengelo (O) verhuisde en Jan Hendrik (1895-1968) die in 1930 trouwde met Aaltje Oosterkamp van buurman Oosterkamp (5.2.080).

Hendrika Tjoonk-Voelman (*1862)

werden op Tjoonk 5 kinderen geboren waarvan er echter 2 zeer jong overleden.

Op Tjoonk groeiden op: Hendrika (Dika) Tjoonk (1909-1990) die op de boerderij zou blijven wonen, Arend Jan Tjoonk (1913-1993) die fabrieksarbeider werd, in 1941 trouwde met Johanna Willemina Stoelhorst en naar "de Villa" (Beusbergen) verhuisde en Jan Willem (Willem) Tjoonk (1915-1970) die in 1941 trouwde met Antonia (Toos) Vosman van "de Rentmeester" van de Holter Borkeld, eerst in het huisje tegenover de Kruusweg woonde en in 1956 een eigen woning aan de Oude Rijssenseweg stichtte.

► Eerste bewoner en eigenaar op de nieuwe boerderij was Gerrit Jan Tjoonk (1807-1887), geboren op Tjoonk in de Bovenberg als zoon van Willem Dijkman (5.2.170), die o.a. schaapherder op Harremensink was. Hij trouwde in 1849 met de veel jongere Johanna Oongs (1820-1887) van Eungs uit Markelo-dorp (1.0.120). Uit dit huwelijk werden 4 kinderen geboren waarvan 1 kind in het geboortjaar overleed. Volwassen werden: Jan Willem Tjoonk (1851-1901) die opvolger zou worden, Jenneken Tjoonk (1854-1935) die in 1880 trouwde met Hermannus Leuverink van "KiekindeBekke" (Marckelo 1.6.110) en aan de Rijssenseweg in Markelo-dorp ging wonen (de Bode) en Arend Jan Tjoonk

Gerrit Jan Tjoonk (*1885)

► Dika Tjoonk (1909-1990) huwde in 1941 Jan Willem Achterkamp (1913-1996), zoon van Hendrikus Achterkamp van Meutgeerts op de Holter Borkeld. Dika en Jan Willem kregen 2 dochters. De oudste, Gerda Johanna Esselina (Gerda) Achterkamp (*1942) trouwde in 1964 met Hendrik (Henk) Steen, zoon van de Markelose politiebeambte Hendrik Steen; zij ging in Markelo-dorp wonen. In 1947 werd Johanna Harmina Hendrika (Jootje) Achterkamp geboren; zij trouwde in 1972 met Herman Overbeek zoon van Jan Willem Overbeek van het Diepenheimse Broek en verhuisde eveneens naar Markelo-dorp. Na het overlijden van Jan Willem Achterkamp in 1996 kwam de boerderij leeg te staan.

► In 2000 was de oude boerderij vervangen door een nieuw landhuis. Jan Ernst Boswinkel en echtgenote Karin van Leeuwen werden de nieuwe bewoners. Zij woonden hiervoor in Hengelo waar Jan Ernst huisarts en naderhand dermatoloog was.